

ואכחיד את שלשת הרועים

כתוב בזכריה (יא, ז-יד) וארעה את צאן ההרגה לכן עניי הצאן ואקח לי שני מקלות לאחד קראתי נעם ולאחד קראתי חבלים וארעה את הצאן. ואח"כ - ואכחיד את שלשת הרועים בירח אחד וכו' ואמר לא ארעה אתכם וכו' ואקח את מקלי את נעם ואגדע אתו להפיר את בריתי אשר כרתי את כל העמים ופרש"י על המקום שהיה ברית שכל זמן שישראל ישמרו את התורה יהיה חירות מן המלכויות ולא יזיקום אומות העולם. ובהמשך כתוב ואגדע את מקלי השני את החבלים להפיר את האחוה בין יהודה ובין ישראל, והמלבי"ם מסביר בין התלמידי חכמים לבין המון העם.

והנה בשבוע החולף היה לנו ואכחיד את שלשת הרועים, שלשה מגדולי ישראל שהלכו לעולמם בתוך שבוע. איבדנו את מרן ורבנן הג"ר דוד סאלוביציץ והג"ר יצחק שיינר, וביום ראשון הזה לוינו את הגאב"ד של זכרון מאיר הג"ר חיים מאיר ואזנר זצ"ל שהיה ברא כרעא דאבוה, ומלבד גדלותו בתורה הוא היה אוהב שלום ורודף שלום ובעל מידות נפלא ומיוחד במינו.

ואכחיד את שלשת הרועים. הקב"ה אומר לנו במילים פשוטות: אני הלכתי אתכם בכל מיני צורות, פעם במקל נעם ופעם במקל חבלים ושום דבר לא עזר. אז שברתי את מקל נעם ואז הגויים באו אליכם, ואגדע את מקל חבלים מסביר המלבי"ם הופר האחוה שבין התלמידי חכמים לבין העם, וכשנשבר ההערצה וההערכה שהיה בין ישראל לתלמידי חכמים הכל נשבר ועם ישראל הלך לגלות.

וכשנמצאים כרגע ורואים את הדבר הזה - ואכחיד את שלשת הרועים חוץ ממה שאבדנו קודם כ"כ סמוך ומובלט, אני חושב שאפילו האדם הכי נוקשה - אש מבעבעו. הרי היה צריך להיות שיעצרו לכמה רגעים ולהתבונן מה קורה פה: שלשה מגדולי בזמן כ"כ קצר! וכל אחד מהם הנהיג עדה שלמה. ר' דוד הנהיג את בריסק, ור' יצחק את קמניץ, ור' חיים מאיר את יהדות הונגריה שבנויה בעיקר על שבט הלוי.

כאשר נפטרו כמה מהצוות באור ישראל (בישיבה קטנה) דיבר שם הג"ר יוסף הלר ואמר צריך להתפלל כעת שהישיבה של מטה לא תהפך להיות ישיבה של מעלה! יש כ"ה הרבה נפטרים, צריכים להתפלל שישאירו את הישיבה של מטה כאן ולא יקחו אותם למעלה.

ולא רק זה: יש פסוק בצפניה (ג, ו-ז) "הכרתי גויים נשמו פנותם החרבתי חוצותם מבלי עובר וגו' אמרתי אך תיראי אותי תקחי מוסר ולא יכרת מְעוֹנָה כל אשר פקדתי עליה". ופרש"י, הבאתי פורענות על העכו"ם כדי שתראו ותיראו, כמו שהוא מסיים והולך אמרתי אך תראי אותי תקחי מוסר, ולא יכרת ממנו כל הטוב אשר צוית להביא עליה. אכן השכימו השחיתו כל עלילותם. דהיינו בהתחלה אני עושה את זה אצל הגויים בשביל שהיהודים יתעוררו, ואם זה לא עוזר אז אני עובר ליהודים, וכשגם זה לא עוזר - הם מפסידים את כל הטוב שהבטחתי להם.

הנגיף הזה הלך בשלבים. הוא התחיל בכלל אצל הגויים וכמעט ולא הגיע לארץ, לאט לאט זה בא לארץ, ואח"כ גם ליראי ה', והוא

התקדם גם לבני תורה, עד שלבסוף הוא בא לגדולי תורה. ואנחנו עדיין רגועים. ויש רוגע אחד שהזכרנו מהגמ' (במועד קטן כ"ו) על יהויקים שסיפרו לו על מגילת איכה ואמר אנא מלכא. כל עוד שזה לא הגיע אלי - אני רגוע. אבל זה קשה לומר כך על בני תורה, וזה גם לא נכון. אז למה אנחנו שאננים? קושיא. אבל למדונו שיותר טוב להישאר בקושיא טובה מאשר להישאר בתירוץ לא נכון...

עבד שיוצא לחירות ע"י הוצאת העין - הוא נשאר סומא

אבל הבעיה שלנו היא אחרת: כתוב במדרש רבה (ל, ה) כי ימכור איש את בתו לאמה, בת אחת היתה לי ומכרתיה לכם שאין אתם מוציאין אותה אלא חבושה בארון. לא תצא כצאת העבדים - נהגו בה כבוד ששבתם אותה מאצלי, שנאמר (תהילים סח, יט) עלית למרום שבית שבי. שבי.

והדברים טעונים ביאור. מה הפשט במדרש הזה?

ובספר קהלת יצחק מביא הגר"י סלנטר ומסביר את זה כ"כ פשוט. (תמיד אחרי מוסר זה נהיה פשוט...) כתוב בפסוק (תהילים קכג, ב-ג) "הנה כעיני עבדים אל יד אדוניהם כעיני שפחה אל יד גברתה כן עינינו אל ה' אלוקינו עד שיחננו, חננו ה' חננו כי רב שבענו בוז".

אומר ר' ישראל, עבד - יוצא בשן ועין. כ"א מבין שכמעט ואין מושג כזה שאדון יוציא לעבדו את העין רק בשביל לנקום בו, וגם לא מצד המידות, כי אם הוא יעשה את זה הוא יפסיד עבד, כעת העבד יצפץ עליו... הוא יגיד לו תודה רבה, יצאתי לחירות. והאדון לא כזה שוטה. אלא מה, העבד נדחף אל האדון בשביל שהוא יוציא לו את העין, כעיני עבדים - העבד חפץ בכך שיוציאו לו את העין והוא יהיה בן חורין, עיניו נשואות אל האדון. אבל האדון לא עושה את זה. אבל אומר ר' ישראל הפסוק ממשיך, כי רב שבענו בוז! טיפש! אתה אמנם תצא לחירות אבל אתה תישאר עוור! הלזה יקרא בן חורין?!

[ובמאמר המוסגר: רבי מאיר סובר (בגיטין יב, ב) חוב הוא לעבד שיוצא מתחת ידי רבו לחירות ולכן א"א לזכות עבורו גט שחרור כיון שזה לא זכות בשבילו, דעבדא בהפקירא נחא ליה. זילא ליה, שכיחא ליה פריצא ליה. והקשה המהר"ץ חיות לפי ר"מ שזה חוב לעבד שיצא מתחת יד רבו לחירות, אם כן מדוע אמרה התורה שהוא משתחרר בשן ועין? וכי לא די לו בצרה הראשונה שעשו אותו לבעל מום שבעת מוספים רעה בכך שמוציאים אותו לחירות. ותירץ דס"ל לר"מ כרשב"ג, ושחתה, עד שיתכון לשחתה. וא"כ באדון כזה שמכוון להוציא לעבדו את העינים ולעשותו לבעל מום גם ר"מ מודה שזכות הוא לעבד לצאת מאדון רע כזה.

אבל הפשט הפשוט הוא: עבד שנח לו בהפקרות וכי זה טוב בשבילו? ודאי שלא. כי הטוב האמתי שהוא יהיה יהודי בן חורין שחייב בעול המצוות. אבא שרואה את הבן שלו שמתבטל כל היום ועוסק בשטויות והוא בא ומעיר לו, אומר לו הבן, אבא מה איכפת לך, אני רוצה את זה! האבא יגיד לו אבל אני יודע שזה רע לך ולכן אני דואג שיהיה לך טוב גם אם אתה לא מבין עכשיו למה זה טוב. וכמו שנותנים תרופה לילד קטן והוא צועק ובוכה, אבל זה לטובתו האישית.

כשרוצים לזכות עבור העבד בגט שחרור שלא מידיעתו וצריך להגיע לדין 'זכין' שהוא רוצה בזה, אז יש סברא שעבדא בהפקירא נחא ליה, והעבד לא רוצה לצאת לחרות. אבל כשמדברים לגבי הטוב האמיתי של העבד אז ודאי שהטוב האמיתי זה להיות בן חורין, אז נותנים לו מתנה בכך שלא מתחשבים בשטויות שלו והוא יוצא לחרות. ויש בזה גם משל ונמשל לחיים שלנו, ולא כאן המקום].

עכ"פ אומר ר' ישראל, הנה כעיני עבדים אל יד אדונייהם, העבד רוצה שהאדון יוציא לו עין, אבל כי רב שבענו בזה. שוטה! מה יהיה לך מזה? אתה תשאר בעל מום!

חכמי ישראל הם עיני העדה

אומר ר' ישראל, חכמי ישראל נקראים עיניים וכמשי"כ במדבר (טו), כד) והיה אם מעיני העדה נעשתה לשגגה. הם נקראים העיניים שלנו. וכ"כ והבאתי שמש בצהרים (עמוס ח, ט) ואמרו חז"ל שזה נאמר על יאשיהו כי שמש זה אור, וחכמים הם מאירים את העיניים שלנו.

ובגמרא בכתובות (קד, א) בעת פטירתו של רבי אמר בר קפרא אראלים ומצוקים אחזו בארון הקודש. מיהו ארון הקודש? רבי. רואים שחכמים נקראים ארון. ולמה, כי התורה שלהם נמצאת בלב, וכמשי"כ (תהלים קיט, יא) בלבי צפנתי אמרתך, והארון של התורה הזו, זה הגוף של החכמים.

וכעת: אדם שעושה עבדות חמורות יש שתי אפשרויות מן השמים להציל אותו מן העונשים החמורים. האפשרות הראשונה - שהוא יעשה תשובה. והאפשרות השנייה שהגדולים נתפסים בעוון הדור, ומיתת צדיקים מכפרת. [וזה שאמר משה רבינו לקב"ה 'ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת' (שמות לב, לב), תן לי למות למען כלל ישראל]. ומיתת צדיקים מכפרת כמשי"כ למה נסמכה מיתת מרים לפרשת פרה אדומה, לומר לך מה קרבנות מכפרים אף מיתת צדיקים מכפרת.

אם כן, אם אנחנו לא חוזרים בתשובה, אז האפשרות שלנו לצאת לחרות מכל הגזירות הרעות היא ע"י שיוציאו לנו את העין, לקחת את עיני העדה התלמידי חכמים כמו עבדים שיוציאים בעין. והתורה של החכמים שנמצאת בתוך ארון הקודש בלבן של חכמים היא מכוסה מעין כל, מבלי חכמתם לא מבינים מה שכתוב בתורה. ומי האיר לנו את כל התורה כולה? התורה שבעל פה! גדולי החכמים אשר בלעדיהם לא היינו מוציאים ידנו ורגלינו. אומר הקב"ה תנהגו בהם כבוד! תדאגו להם, תעשו תשובה ואל תתנו להם למות. אמנם אם הם יילכו אתם תצאו לחרות, אבל אתם תשארו עוורים! מה יצא לכם מזה? אל תהיו שוטים!!! תנהגו בהם כבוד, ותשובו בתשובה ולא תצטרכו להגיע לזה.

צריך להרגיש שהתביעה היא עלינו

יש אנשים שחושבים, הכל נכון. אבל מה זה נוגע אלי?

אם לא שומעים מה שהקב"ה רוצה ולא עושים תשובה, אז בשביל שלא תבא גזירה יותר רעה אז אין ברירה והקב"ה לוקח את הצדיקים בשביל שתהיה מיתת צדיקים מכפרת! ופה, זה ואכחיד את שלשת הרועים! אתם יכולים להבין איזה גזירה רעה עמדה להיות וכעת היא נתבטלה?! אנחנו צריכים לומר ידנו לא שפכו את הדם הזה! רועי ישראל נכחדים בעוון הדור.

וכתוב באוה"ח על הפסוק בפרשה (כב, ה) "כי תצא אש ומצאה קוצים ונאכל גדיש או הקמה או השדה שלם ישלם המבעיר את הבערה". אומר האור החיים, אחז"ל כי תצא אש - מעצמה. אדם אומר אני

עושה עבירות אצלי בבית, זה עסק שלי וישרפו אותי בגיהנם. מה איכפת לך? אומר האוה"ח זה לא נכון. כי לא להם לבדם יריעו אלא יסובבו רע לכל העולם. וצרת העם תתכנה בשם א ש. 'ומצאה קוצים' - זה הרשעים הקרובים למדת הדין. ונאכל גדיש - אלו תינוקות של בית רבן שעדיין אין להם קומה, אלא גדושים שבולת עם חברתה. וכשירשיעו בני אדם הרשות נתונה לאש לבער בהם. 'או הקמה' - כאן מודיע כי לפעמים חרב עד צואר הגיעה ומופתי הדור יסודי עולם נלקחים בעוונם כדי להציל על כללות הדור. ולהם קוראים קמה על דרך 'זאת קומתך דמתה לתמר' (שה"ש ז, ח).

'או השדה' - זה ירמוז על כללות ישראל, שלא יספיקו הצדיקים והתשב"ר. עברה מכלה! גם תנוקות של בית רבן, וגם גדולי ישראל. ישלם ישלם המבעיר! הם הרשעים הקוצים, את הבערה - את כל אשר הרגו. הקב"ה יבא במשפט עם כל הסובבים בדבר מיתת הצדיקים וגאוני עולם - להשתלם מהם.

בעולם הזה לא מחייבים על זה, אבל בעולם הבא יבואו ויאמרו רצחת את גדולי הדור!!! אני רצחתי!!! כן! אם לא עשית תשובה ולא התנהגת כמו שצריך - אתה גרמת לזה. והרי הדבר דומה לאחד שהיה לו אבא שנתן לו כ"כ הרבה, והשקיע בו המון. ובאחד הימים הוא רצח את אבא שלו. אז לא רק שהוא נשאר יתום והפסיד את כל הטובות של אביו אלא גם הושיבו אותו בבית הסוהר לרוצחים. בשביל זה צריך להיות שוטה גמור מופקע מהכל!

ונספר, כאשר מרן הרב שך היה חולה היה בחור שלמד בפוניבז', ובא אליו אחד מהמשגיחים ואמר לו שיכוון חזק ביעל הצדיקים ועל החסידים'. אמר לו אותו בחור, אני מכוון בברכה הזו, אבל לא בעל הצדיקים, אלא ב'ועלינו', איך אני יראה בלי הרב שך...

קצת מקום להתבונן: אנחנו מאבדים את גדולי ישראל עוזבים את העיניים ונשארים עוורים ועוד בסוף יחייבו אותנו למה רצחנו אותם.

מרן הרה"י הביא פעם את הסיפור על שמעון בן שטח (מובא ברש"י סנהדרין מד, ב) שהיו שמונים נשים מכשפות באשקלון והוא לא עשה בהם דין, עד שנגזר דינו שציר של פתח גיהנם סובב באזניו. וכששמע מזה שמעון בן שטח, מה עשה, כינס שמונים בחורים בעלי קומה, והיה אותו היום יום גשמים, ונתן כד גדולה ביד כל אחד ואחד וקיפל טלית בתוכם. הלך שמעון בן שטח למכשפות ואמר להם מכשף אני, ולנסותכם בכשפים באתי. שאלו אותו ומה כשפים בידך? אמר להן ביכלתי להביא לפה שמונים בחורים עטופים בטליתות נגובות ואע"פ שהוא יום גשמים, יצא ורמז להם, הוציאו הטליתות מן הכדים ונתעטפו בהן ונכנסו, ואז הם הרגו את כולם.

ושאל מרן הרה"י, הרי שמעון בן שטח ידע מהמכשפות גם לפני כן, אז למה הוא לא נלחם עמהן כבר בהתחלה? אלא הוא ידע שזה סכנת חיים כי הם יכלו ע"י כישופיהן להרוג את כל השמונים תלמידים, ובשביל להצליח צריך מופת בתוך מופת. אז מה קרה פתאום כשהוא ראה ציר של גיהנם? ותירץ מרן הרה"י, כשהוא ראה שזה מוטל עליו - הוא ידע שיהיה לו גם כח כדי למנוע את זה.

והביא דוגמא לדבר, אם תבקש היום מאברך ממוצע הלוואה של עשרת אלפים דולר (סכום לא כ"כ גדול) הוא יגיד לך, וכי אתה לועג לרש, מאיפה יהיה לי עשרת אלפים דולר?

נו, וכאשר אתה מחתן את הילדים ואתה מתחייב לכל ילד מאיפה יש לך את זה? ופה מדובר על מליונים! אלא, כאשר אני מרגיש שזה מוטל עלי - אז הקב"ה יעזור לי. והקב"ה באמת עוזר והראיה שבאמת הוא עוזר!...

איזהו חכם הרואה את הנולד

היוצא מכל האמור, שאהבת החכמה היא גם חכמה. וזה כמו גרעין של פרי שהחכמה היא לראות בגרעין את הפרי השלם.

מספרים על הגי'ר שלמה היימן (ר"י תורה ודעת) שהיה יום אחד שירד שלג נורא ואיום, וכשבא למסור שיעור בישיבה נכחו שם רק שני תלמידים. והוא מסר את השיעור כרגיל עם הריתחא דאורייתא. אמרו לו רביה, יש פה רק שני תלמידים! אמר להם, וכי אני אומר את השיעור רק לכם?! הרי אתם תהיו ראשי ישיבות ותעמידו מאות תלמידים שגם הם יהיו ראשי ישיבות עם תלמידים, אז אני רואה שאני מדבר כעת לעשרים אלף איש!! אז צריך לצעוק...! החכמה היא לראות למרחוק.

עוד מעט מגיעים ימי ניסן. היוצא בימי ניסן וראה אילנות שמוציאין פרח אומר ברוך **שלא חיסר בעולמו כלום** וברא בו בריות טובות ואילנות טובות ליהנות בהם בני אדם. והשאלה נשאלת: מה בסך הכל הוא ראה? פרח קטן. ועל זה כבר מברכים שלא חיסר בעולמו **כלום**, ואם יבא יהודי אחי"כ ויראה אילן עמוס בפירות הדר עסיסיים נהדר ביופיו - אין על זה ברכה. מה המיוחד בפרח קטן שכ"כ מתלהבים ממנו? כתוב בראשונים שזה החכמה, לראות בפרח הקטן את העץ הגדול. באהבת החכמה רואים את החכם.

אמר לי פעם הגאון ר' אשר אריאלי שליט"א, כולם מדברים איך זכה הגי'ר אליעזר יהודה פינקל לישיבת מיר, שיש שם כמה וכמה אלפי תלמידים (בלעה"ר כן ירבו) מה הסוד? ואמר לי את מה שהוא חושב, יש סיפור ידוע, כאשר התחילה ישיבת מיר היו כמה בחורים טובים ועילויים שהביא אותם הגי'ר אפרים בורדיאנסקי מעץ חיים, אבל הסתנן לשם גם בחור אחד 'חלבנה', שעשה בזיונות לישיבה, והתלמידים מאד התביישו. כל פעם שהם אמרו שהם לומדים במיר אז לעגו להם, אה, אתה לומד עם ההוא... ופניהם חפו. אז הם ניגשו לר' אליעזר יהודה ובקשו להוציא אותו, והוא לא רצה. עד שכבר היה קשה להם הדבר, וניגשו כולם יחד לראש הישיבה ואמרו לו, הרה"י, אנחנו כבר לא יכולים לספוג כאלו בזיונות, או שהרה"י יוציא אותו מהישיבה, או שאנחנו נעזוב את הישיבה. אמר להם ר' אליעזר יהודה, אני מבין אתכם היטב, ואני גם יודע מה המחיר שאני ישלם על זה, אבל אעפ"כ אני אומר לכם תעזבו את הישיבה ואני ישאר אתו לבד! ולתמיהתם, הוא הסביר, אני לא בונה ישיבה בשבילי. אני בונה ישיבה כי הקב"ה רוצה שאני יבנה ישיבה! אם אתם תלכו, לאיפה תלכו? אתם לא תשארו ברחוב, אלא תלכו לישיבות אחרות. אז במקום שתהיה לר' אליעזר יהודה ישיבה טובה, תהיה ישיבה טובה למישהו אחר. אבל הבחור הזה - אמנם קבלו אותו בטעות, אבל כעת אם הוא ילך מפה - הוא ישאר ברחוב, אז הקב"ה רוצה שהוא ישאר פה. אני עושה ישיבה בשביל הקב"ה!!! אמר לי ר' אשר - כך זוכים!

אמר לי הרב אנסבכר מיישיבת עוצם ווארט נורא שכתוב במשך חכמה. (במדבר יא, א) כתוב וישמע יתרו, ובמכילתא, מה שמועה שמע ובא? קריעת ים סוף ומלחמת עמלק. וקשה, מה הוא כ"כ התרגש ממלחמת עמלק, מה היה שם יותר ממה שהיה במצרים? אלא אומר המש"ח, על מי עמלק בא? הרי כל עם ישראל היו בתוך הענן ולא יכלו לעשות להם כלום. אלא הוא בא למי שהיה מחוץ לענן, ויוזבב כך כל הנחשלים אחריו, המה הערב רב והגרים וכל אותם חסרי כח מחמת חטאם, שהיה הענן פולטם. אז עמלק נלחם ברשעים, וכנגד זה יצאו כל ישראל להילחם עמו במסירות נפש! בשביל מי? בשביל הנחשלים אחריו. אמר יתרו, אם זה הכח של עם ישראל שמוכן למסור נפש על האלה שיצאו מן המחנה - אז גם אני רוצה להיות שייך לעם הזה.

סיפר הרב הרשקוביץ (שדואג לעזור לאברכים מכולל פוניבז') פעם בא איזה גביר אמריקאי ואמר לו שהוא מוכן לתת סכום גדול מאד בשביל כל האברכים שאחרי גיל 70 נשארו עם חובות מחתונות הילדים. והוא לא מצא אפילו אחד! איך זה ייתכן? הרבה דרכים למקום. ברגע ואנחנו מרגישים שהתביעה היא עלינו, אז יש לנו את הכוחות איך למנוע את זה.

אהבת התורה קודמת לתורה

ופה, אני רוצה לומר לכם מה הכוחות שבידינו: כתוב בדעת זקנים מבעלי התוספות, הקשה הר"י מאורליינש, כתוב בפרשת יתרו (יט, ג), כה תאמר לבית יעקב ותגד לבני ישראל. בית יעקב - אלו הנשים, ותגד לבני ישראל - זה האנשים. וקשה, למה הקדימו את הנשים, הרי חיוב תלמוד תורה הוא על האנשים, וכן הרמב"ם פותח בהלכות ת"ת - נשים (ועבדים וקטנים) פטורים מתלמוד תורה, אז למה הקדימו את בית יעקב?

וכי ע"ז מי יגלה עפר מעיניך ר' משה מנרבונא, שהיה אומר שהיה ללאה אמנו טס של זהב שהיה כתוב עליו 'תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב', וכל היום היא היתה מסתכלת בזה, ומזהרורי הזהב כחו עיניה. לכך הקדימו את הנשים.

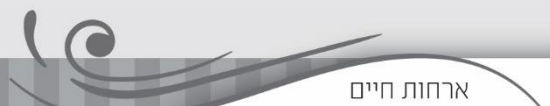
ונסביר קודם כל, מה זה נוגע לנשים שלא היתה צדקת? והזכרנו את דברי הגר"ח מואלוז'ין ברוח חיים, שכתוב באבות (ה, ב-ג) עשרה דורות מנח עד אברהם, ואח"כ עשרה נסיונות נתנסה אברהם **אבינו**. ולמה לעיל אמר מנח ועד אברהם ולא אמר אבינו? אלא, זה ודאי שאם היה לי סבא גדול אני לא צריך כל הזמן להזכיר שהוא סבא שלי. אבל בעשרה נסיונות באו לומר לנו שמדות שהצדיק טרח ויגע להשיגם, אז לבניו אחריו המה כטבע מוטבע. (היום קוראים לזה בַּנְיִים) וכל מה שעם ישראל לאורך כל הדורות במאות ואלפים פשטו את צוארם ומסר נפשם על קידוש ה' זה הכל מהכח של אברהם אבינו. ולא, עם האהבת תורה שלה היא השרישה את זה בנשים.

וכעת אומר הרה"י הגי'ר משה חברוני, כתוב בחז"ל (מדר"ר כח, ב) למה לנשים תחילה? לפי שהן מזדרזות במצות. זריזות זה מראה על אהבה ועל חבה, הרי במה אדם זריז? אם יבואו ויגידו לכל אחד שמחלקים באיזה מקום עשרת אלפים דולר לכל מי שבא, אז הוא ירוץ כחץ מקשת ויכול להתחרות גם עם הצבי והאילה והוא יגיע ראשון...! כי את מה שבן אדם אוהב ורוצה, אז הוא רץ במהירות.

נשים זריזות הן, זה מראה על אהבה ועל חבה ועל הערכה לתורה. **והערכה לתורה קודמת לתורה!!!**

רבינו יונה באבות (ד, א) כותב 'בן זומא אומר איזהו חכם הלומד מכל אדם', אמרו חכמי האומות כי היודע כל החכמות אם אינו אוהב את החכמה אינו חכם אלא טפש הוא אחר שאינו אוהב החכמה כי היא הדעת, אך האוהב אותה ומתאוה אליה אע"פ שאינו יודע כלום הרי זה נקרא חכם שעכ"פ תשיג אל החכמה האמיתית ודעת אלוקים תמצא. זה ממש נפלא! האהבת תורה קודמת לתורה, וכמש"כ יהיב חכמתא לחכימין. שואלים כולם, מהיכן החכמה הראשונה? והנה היא פה! הוא אמנם עוד לא יודע כלום, אבל הוא אוהב את החכמה, ומשתוקק אליה אז הוא כבר נקרא חכם.

ולכן זכו כלל ישראל לקבל את התורה. כתוב בספר החינוך במצות ספירת העומר, כיון שאחרי יציאתם ממצרים הם הרגישו עדיין כעבד ישאף צל, וכאילו היו משועבדים ורצו לקבל את התורה. וכאשר יש אהבת תורה - אתה משיג. יהיב חכמתא לחכימין... ולכן זכו הנשים להיות קודמות, כיון שלהם יש את האהבת תורה.

חיזוק התורה בימי שישי שבת

גיסי הרה"ג ר' ישראל טויב זצ"ל נפטר בצעירותו. (הוא היה איש חמודות, תי"ח גדול ובעל מידות מופלא) וכאשר הוא היה חולה, היו לו כמה חברים בלוי"ג שרצו להוסיף זכויות לרפואתו. והיו להם כמה הצעות, או לכתוב לזכותו ספר תורה או להקים כולל ערב לזכותו, והלכו להתייעץ עם מרן הרב שך. אמר להם הרב שך, אם אתם באמת רוצים לזכות לרפואה שלו, לא צריך לחפש דבר חדש שלא היה קיים. יש כ"כ הרבה כוללים של יום שלם שעומדים להיסגר מחוסר ממון, אפשר לתת להם ולהרבות זכויות עד אין סוף, אם תתרום לכולל יהיה לך זכויות ענקיות יותר מכל דבר אחר שתעשה.

היום, גם כשאומרים שצריך להתחזק מיד מחפשים איזה דבר מיוחד שלא היה תמיד בשביל להתחזק. מרן הרב שך היה אומר, לפני שמדברים על חיזוקים נוספים בואו ונדבר על החובה שמוטלת על כ"א מאיתנו בחיזוק סדרי הישיבה.

הרה"י הג"ר משה חברוני זצ"ל עשה פעם חשבון שכחצי מהחיים שלנו מבוזבזים על רפיון: ימי שישי שבת זה בערך שליש מהשבוע, ועוד שלשה בין הזמנים שזה עוד כרבע מהשנה, וכן ימי הצומות וכדו' הכל יחד יוצא כמעט חצי שנה שהולכת לאיבוד בגלל שלומדים ברפיון, ואם תעזבני יום - יומיים אעזבך, אתה למדת חצי שנה והפסדת שנה שלמה, מה יכול לצאת ממך? מה שיצא ממך באמת...

בואו יחד ונעשה את מה שמוטל עלינו. נקבע לעצמנו לוח זמנים מסודר, ונקפיד על רציפות הלימוד בימי שישי שבת, וזה האלף בית, כי שבת היא מקור הברכה!

(ודרך אגב, הביאו בבטאון 'קול ברמה' של שכונת רמת אלחנן בשם הגר"י זילברשטיין שליט"א שכל כמה שמוצאים יותר תרופות למחלת הקורונה מתחדשות סוגים נוספים שלא היו קודם. וציון, שמאז שהתחילו לאחרונה כמה ראשי ערים לעשות תחבורה בשבת - התחילו מצבים יותר קשים כיון שעם שבת לא מתחילים. שבת היא מקור הברכה).

ואיך מפיסים את התורה? אם נלמד אותה ברצינות, ונפייס אותה, ונראה לה שאנחנו אוהבים אותה אז היא תבוא להליץ עלינו. וזהו כלל: התורה אוהבת את מי שאוהב אותה. אם אני מהשתדל ללמוד ויש לי לוח זמנים מסודר ואני מגיע בתחילת הסדר, ומשתדל ללמוד בשישי שבת - אז ניתן לתורה את הכבוד שלה. וכמשי"כ נהגו בה כבוד שלא תצא בשן ועין. היא עבד ששבתם אותו מאצלי, היא הבת שלי

ואני הרשיתי לכם לקחת אותה לעבד, הרי התורה היום מסורה בידיכם! לא בשמים היא, נתתי לכם אותה בשלטון גמור. אבל תנהגו בה כבוד שלא תצא בשן ועין.

אומרים בשם סגורן של ישראל הג"ר לוי יצחק מברדיצ'וב זיע"א שאמר שמימי לא נצחו אותו אלא בתולה אחת ושיכור אחד, שיכור מה הוא? הוא ראה שני שיכורים בבית מרוזח שאחד שאל את חברו אתה אוהב אותי? אמר לו, בטח! מה השאלה, חזר ושאל אתה אוהב אותי באמת? אמר לו בודאי, וכי אתה לא יודע שאני אוהב אותך?! אמר לו, איך יכול להיות שאתה אוהב אותי אם אתה לא יודע מה חסר לי. מעולם לא שאלת אותי מה חסר לי!

את התורה לא צריך לשאול מה חסר לה. חסר לה אנשים שיאהבו אותה. התורה אוהבת את מי שאוהב אותה, וכמשי"כ בסנהדרין פ' חלק (צט, ב) נפש עמל עמלה לו, הוא עמל במקום זה ותורתו עומלת לו במקום אחר. ופרשי" שמחזרת עליו ומבקשת מאת קונה למסור לו טעמי תורה וסדרה.

אם היו בני אדם מרגישים במתיקות ועריבות טוב התורה היו משתגעים ומתלהטים אחריה' כ"כ באור החיים (דברים כו, יא). ואם לא מרגישים זה בגלל שלא מספיק אוהבים אותה, אבל מי שאוהב אותה - הכל יותר קל והוא מרגיש כמו שרואים איך שמרן שהי"ת שליט"א ומרן הרה"י שליט"א איך שהם נהנים מכל רגע של לימוד.

היה פעם יהודי שרצה לטעם בשר של צבי, אבל היות והיא חיה מוגנת, הוא ביקש מהערבי שעבד אצלו - שיביא לו צבי מהשטחים. הלך והביא לו, והוא כלא אותו בתוך מקום סגור בשביל שלא יברח. והזמין שוחט גדול. בא השוחט וראה את הצבי, הוא אמר לבעה"ב אם היית מחכה עוד קצת זמן - הצבי היה מת! ותמה, הרי הבאתי לו אוכל. אמר לו השוחט - זה לא מספיק, כי החיות של הצבי תלויה בריצה שלו. הריצה ממריצה לו את הדם ומזה הוא חי. אם צבי לא רץ - הוא ימות!!! הוא לא רץ סתם כך כי הוא אוהב לרוץ אלא הריצה מְחַיֶה אותו.

בעבודת ה' צריך להיות רץ כצבי! להרגיש כי הם חיינו, שזה החיים שלי! ואם תפסיק לרוץ בעבודת ה' אז החיים שלך בסכנה. הריצה הזריזות, והאהבת תורה הם אלו שמחיים אותנו.

ריה"ר שנאהב את התורה, והתורה תאהב אותנו ונתפלל כולנו יחד תורה הקדושה, התחנני בבקשה מלפני צור נערץ בקדושה. ולתורה - הקב"ה לא אומר לא.

כסא דנחמתא נשגר קמיה ידיד נאמן למורינו המשגיח שליט"א ומהעומדים לימין גיליונינו באהבה

הרה"ג רבי משה דהאן שליט"א

עם פטירת אביו מרביץ תורה לעדרים ענותן ושפל ברך הרה"ג רבי ניסים זצ"ל וילכו שניהם יחדיו אחותו ע"ה אשר נפטרה בתוך השלושים לאביו ואשר נזדככה כל ימי חייה תנצב"ה

וכסא דברכתא

ליום נשואי בנו היקר והחשוב **ניסים** נ"ו מבחירי ישיבת 'נחלת הלויים' וממקורבי מרן המשגיח הגר"א ויסבלום שליט"א עם נכדת מרן בעל ה'אביר יעקב' זיע"א ואחריו בקדש עד מרן רבי מאיר זיע"א יהי שמחנו כימות עניתנו, ואך טוב וחסד ירדפוהו כל ימי חייו

ניתן לשמוע את השיחה ביום שלישי בערב ולאחמ"כ בשידור חוזר בקו השיחות שמספרו 074-740-3629

ע"מ שנוכל להמשיך בהפצת תורתו של מורינו המשגיח שליט"א, אנו זקוקים לעזרת הציבור

לתרומות והנצחות: 054-843-6282

לקבלת הגיליון במייל: 4166058@gmail.com